

RAPORT

**de monitorizare a schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării
bazate pe cererea de energie termică utilă**

Trimestrul I 2013

1. Cadrul de reglementare

Directiva CE nr. 8/2004, *cu privire la promovarea cogenerării bazate pe necesarul de energie termică utilă în piața internă de energie*, a fost transpusă în legislația națională prin HG nr. 219/2007 *privind promovarea cogenerării bazate pe energia termică utilă*.

Prin HG nr. 1215/2009, *privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă*, s-a implementat schema de tip bonus aplicabilă producătorilor cu unități cu capacitate electrică instalată mai mare de 1 MW, precum și promovarea prin prețuri reglementate și obligația de cumpărare a energiei de către furnizorii implicați, în cazul producătorilor și consumatorilor casnici care dețin unități de mică putere sau microcogenerare.

Schema tip bonus reprezintă ajutor de stat (nr. 437/2009), autorizat de Comisia Europeană ca fiind compatibil cu piața comună conform Art. 87 (3) (c) al Tratatului CE prin Decizia C(2009) 7085, prin care au fost stabilite și condițiile de acordare a acestuia, inclusiv obligația de raportare anuală a modului de punere în aplicare a ajutorului.

Intrarea în aplicare a schemei de sprijin tip bonus a avut loc la 1 aprilie 2011.

2. Descrierea schemei de sprijin

Schema de sprijin tip bonus este destinată promovării sistemelor de producere de energie electrică și termică în cogenerare, pentru a încuraja noi investiții în tehnologia de cogenerare, precum și pentru realizarea de lucrări de înlocuire/reabilitare a instalațiilor existente.

Această schemă poate fi accesată doar pentru instalațiile de cogenerare care respectă cerința privind economisirea de energie primară în comparație cu producerea separată, așa cum a fost stabilit în Directiva 2004/8/CE și în Decizia Comisiei 2007/74/CE (actual înlocuită de Decizia 2011/877/UE), deci beneficiază de sprijin doar energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență.

Pentru fiecare configurație de cogenerare desemnată de fiecare producător, cantitățile de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență sunt determinate anual, pe baza valorilor realizate, în baza *Regulamentului de calificare a producției de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și de verificare și monitorizare a consumului de combustibil și a producțiilor de energie electrică și energie termică utilă, în cogenerare de înaltă eficiență – aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 23/2010*. În scopul estimării lunare a cantităților de energie pentru care se poate primi bonus, *Regulamentul de calificare* cuprinde și o procedură simplificată, care se aplică lunar de către ANRE, în urma căreia se emite o decizie care constituie baza acordării lunare a bonusului de către administratorul schemei de sprijin, Transelectrica SA.

Deciziile președintelui ANRE de aprobare a cantităților lunare de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență beneficiare de bonus pentru anul 2012 au fost următoarele:

464/24.02.2012, 686/23.03.2012, 889/19.04.2012, 1118/18.05.2012, 1506/21.06.2012, 1889/24.07.2012, 2154/27.08.2012, 2384/19.09.2012, 2716/25.10.2012, 2964/20.11.2012, 3272/19.12.2012 și 144/23.01.2013, respectiv, pentru trimestrul I din anul 2013: 424/20.02.2013, 695/13.03.2013 și 1069/24.04.2013.

Cantitățile calificate final pentru a beneficia de bonus pentru anul 2012 au fost aprobate cu deciziile ANRE nr. 659-694/13.03.2013

Nivelul bonusului primit de producători pentru fiecare MWh produs în cogenerare de înaltă eficiență și livrat în rețelele publice este stabilit anual de către ANRE, pe baza *Metodologiei de stabilire și ajustare a prețurilor pentru energia electrică și termică produsă și livrată din centrale de cogenerare ce beneficiază de schema de sprijin, respectiv a bonusului pentru cogenerarea de înaltă eficiență – aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 3/2010 și modificată prin Ordinul nr. 36/2010 și prin Ordinul nr. 17/2011*. Cu aplicabilitate la calculul bonusului începând cu anul 2013, metodologia menționată mai sus a fost modificată prin Ordinele președintelui ANRE nr. 43/2012 și nr. 1/2013. Bonusul este calculat ca *diferență* dintre costurile totale de producție ale unei centrale de cogenerare echivalente (cu capacitatea instalată de 13,5 MW electrici și 30 MW termici – în cazul celei pe bază de cărbune, respectiv 30 MW electrici și 31,5 MW termici – în cazul celei pe bază de gaze naturale) și veniturile ce pot fi obținute de aceasta utilizând prețul pe piață al energiei electrice, respectiv costul unitar al energiei termice rezultat pentru o centrală termică alternativă echivalentă de 30 MW termici – cea pe bază de cărbune, respectiv 31,5 MW termici – cea pe bază de gaze naturale, diferență raportată la energia electrică livrată de centrala de cogenerare considerată.

Deoarece centralele echivalente sunt generice, bonusul are o valoare unică (*de referință*) pentru fiecare tip de combustibil majoritar utilizat la nivel de centrală: combustibil solid, combustibil gazos asigurat din rețeaua de transport, respectiv combustibil gazos asigurat din rețeaua de distribuție.

Valorile bonusului, ale prețului energiei electrice și ale prețului energiei termice sunt ajustate anual pe baza prețurilor anuale medii ale combustibililor, a prețului mediu anual al certificatului de CO₂, a prețului mediu anual de tranzacționare a energiei electrice pe PZU și a coeficientului de variație al inflației, dacă acestea conduc la o variație a nivelului bonusului, prețurilor energiei termice sau electrice cu mai mult de 2,5%. În acest sens, prin Ordinul președintelui ANRE 45/2012 au fost aprobate valorile bonusului de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și ale prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare destinată consumului populației și consumatorilor noncasnici, ordin care a intrat în vigoare începând cu 1 ianuarie 2013. O excepție de la regula unicității valorii bonusului poate apărea dacă se constată în avans existența supracompensării în cazul unui producător, caz în care, conform *Metodologiei de stabilire a bonusului*, menționată mai sus, valoarea bonusului acordat fiecărui producător poate fi inferioară valorii bonusului de referință. Metodologia prin care se stabilește existența supracompensării urmează a fi elaborată de către ANRE.

Pentru fiecare producător/centrală pe tip de combustibil, bonusul are în principiu valori descrescătoare, începând cu primul an de acordare până în ultimul an de acordare (maxim 11 ani, cel mai târziu 2023), având în vedere descreșterea valorii anuale a rentabilității bazei reglementate a activelor, calculată ca produs dintre rata reglementată a rentabilității

(9%) și baza reglementată a activelor centralei echivalente aferentă fiecărui an, aceasta reducându-se pe măsura amortizării investiției. De aceea, bonusul acordat unor producători funcționând pe același tip de combustibil poate fi diferit ca urmare a situației acestora în ani diferiți din punct de vedere al perioadei de acordare a schemei. Valorile bonusului aplicabile în anul 2012 sunt cele cuprinse în Ordinul președintelui ANRE nr. 18/2011 de aprobare a *Bonusurilor de referință pentru energia electrică și prețurilor de referință pentru energia termică produsă și livrată din centrale de cogenerare de înaltă eficiență*, iar cele aplicabile în trimestrul I al anului 2013 sunt cele cuprinse în Ordinul președintelui ANRE nr. 45/2012 de aprobare a *Bonusurilor de referință pentru energia electrică și prețurilor de referință pentru energia termică produsă și livrată din centrale de cogenerare de înaltă eficiență*.

Pe baza cantităților de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență prognozate pentru anul următor și a bonusurilor corespunzătoare, se determină suma totală anuală necesară acordării acestui tip de sprijin. Modul de determinare a valorii contribuției este prevăzut în *Metodologia de determinare și monitorizare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență – aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 10/2011*. Aceasta se stabilește pe baza prognozei privind nivelul energiei electrice furnizate și exportate în anul următor, a sumelor necesare pentru plata bonusului, precum și a sumelor necesare administratorului schemei de sprijin (Transelectrica SA) pentru acoperirea costurilor induse de administrarea schemei.

Contribuția pentru cogenerare, stabilită sub formă de tarif unitar aplicabil energiei electrice facturate, se colectează de la toți consumatorii din România, prin intermediul furnizorilor lor sau direct, precum și pentru energia exportată, de la furnizorii care derulează astfel de tranzacții. *Regulamentul privind stabilirea modului de colectare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și de plată a bonusului pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență* a fost aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 9/2011. Nivelul contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență aplicabil energiei electrice pentru anul 2012 a fost stabilit la valoarea de 0,0185 lei/kWh, exclusiv TVA, prin Ordinul președintelui ANRE nr. 12/2011, ajustată la valoarea de 0,0212 lei/kWh, exclusiv TVA, prin Ordinul președintelui ANRE nr. 27/2012. Menționăm că, prin Ordinul președintelui ANRE nr. 50/2012, valoarea contribuției, începând cu 01.01.2013, este de 0,0231 lei/kWh, exclusiv TVA.

După încheierea fiecărui an, au loc regularizări:

- sunt determinate exact cantitățile de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență de către fiecare configurație a fiecărui producător, iar din diferența față de suma cantităților lunare rezultă valorile *bonusului neacordat sau necuvenit*;
- sunt determinate ex-post situațiile de supracompensare, din care rezultă sumele care trebuie returnate de către producători (se aplică începând cu anul 2014);
- este determinat deficitul sau surplusul de fonduri colectate din contribuții comparativ cu necesarul real pentru acordarea bonusului, urmând majorarea sau diminuarea corespunzătoare a contribuției pe perioada următoare de reglementare.

Bonusul nu se acordă instalațiilor complet amortizate.

Capacitatea electrică maxim instalată în centralele de cogenerare care beneficiază de schema de sprijin este de 4000 de MW, pe durata de aplicare a schemei. După atingerea acestei limite, suplimentar celor aflate în schemă, schema de sprijin se acordă numai pentru centralele de cogenerare de înaltă eficiență care înlocuiesc centrale de cogenerare existente.

Contribuția de cogenerare este returnată furnizorilor importatori, la solicitarea acestora, pentru energia electrică importată cu garanții de origine pentru cogenerarea de înaltă eficiență emise de alt stat membru și consumată în România.

Prețul reglementat pentru energia termică livrată în cogenerare de centralele beneficiare de bonus este același pentru toate centralele de cogenerare care utilizează același tip de combustibil, stabilit la nivelul rezultat pentru centrala termică generică funcționând pe tipul respectiv de combustibil. Prețul reglementat al energiei termice livrate din centrală, pentru un producător, s-a determinat pentru anul 2012 ca medie ponderată între prețul energiei termice în cogenerare, stabilit prin ordin al președintelui ANRE pentru fiecare categorie de combustibil (în vigoare fiind Ordinul președintelui ANRE nr.18/2011) și prețul energiei termice produse în surse de vârf (cazane de apă fierbinte sau abur industrial).

Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 1/2013, privind modificarea *Metodologiei de stabilire a prețurilor pentru energia electrică și termică, produsă și livrată din centralele de cogenerare ce beneficiază de schema de sprijin, respectiv a bonusului pentru cogenerare de înaltă eficiență*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 3/2010 s-a stabilit că prețul reglementat pentru energia termică produsă și livrată sub formă de apă fierbinte dintr-o centrală de cogenerare care beneficiază de schema de sprijin, începând cu anul 2013, se determină ca suma dintre:

- media, ponderată cu cantitățile de energie termică livrate sub formă de apă fierbinte din unitățile de cogenerare, respectiv din unitățile de producere separată, a prețurilor de calcul pentru cele două surse posibile. Prețul de calcul pentru energia termică produsă și livrată din unitățile de cogenerare amplasate într-o centrală de cogenerare care beneficiază de schema de sprijin este egal cu prețul de referință al energiei termice corespunzător combustibilului majoritar utilizat de respectivele unități, iar prețul de calcul pentru energia termică produsă și livrată din capacitățile de producere separată amplasate într-o centrală de cogenerare care beneficiază de schema de sprijin se determină pe baza costurilor justificate și nu poate fi mai mare decât prețul de referință al energiei termice corespunzător combustibilului majoritar utilizat de respectivele capacități;
- costul unitar justificat al energiei electrice consumate pentru pompele din rețeaua de termoficare;
- costul unitar justificat aferent rețelei de transport, în cazul în care producătorul deține rețeaua de transport;

Pentru a beneficia de bonus, producătorii trebuie să vândă energia electrică pe piața concurențială; energia electrică care nu a fost vândută pe piața concurențială se poate vinde la preț reglementat, stabilit la nivelul de 90% din media prețului pe PZU în anul anterior (dar nu mai puțin decât echivalentul în lei a 40 Euro/MWh, în perioada 2011 -

2012), prin contracte reglementate, în limita cererii de energie electrică aferentă contractelor reglementate. *Prețul de referință pentru energia electrică și prețurile reglementate pentru energia electrică practicate în anul 2012 de producătorii de energie electrică și termică în cogenerare care beneficiază de schema de sprijin conform prevederilor HG nr 1215/2009* au fost aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 49/2011, și anume:

-preț de referință - 172,00 lei/MWh, exclusiv TVA;

-preț reglementat - 215,00 lei/MWh, exclusiv TVA, pentru energia electrică vândută în orele de zi;

- 86,00 lei/MWh, exclusiv TVA, pentru energia electrică vândută în orele de noapte;

Pentru anul 2013, prețul de referință și prețurile reglementate pentru energia electrică au fost aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 44/2012, și anume:

-preț de referință - 189,00 lei/MWh, exclusiv TVA;

-preț reglementat - 216,00 lei/MWh, exclusiv TVA, pentru energia electrică vândută în orele de zi;

- 135,00 lei/MWh, exclusiv TVA, pentru energia electrică vândută în orele de noapte.

În determinarea acestora s-au avut în vedere prevederile Ordinului președintelui ANRE nr. 43/2012 privind completarea *Metodologiei de stabilire și ajustare a prețurilor pentru energia electrică și termică produsă și livrată din centrale de cogenerare ce beneficiază de schema de sprijin, respectiv a bonusului pentru cogenerarea de înaltă eficiență* aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 3/2010, privind condițiile de forță majoră cu impact semnificativ asupra prețului de tranzacționare a energiei electrice pe PZU.

3. Rezultatele aplicării schemei de sprijin în anul 2012

Numărul total de centrale cu unități de producere în cogenerare care au beneficiat de bonus pentru anul 2012 a fost de 46, aparținând de 36 producători persoane juridice (ținând seama și de reorganizările juridice survenite în cursul anului 2012). Valorile bonusurile primite de fiecare producător, pentru anul 2012, sunt prezentate în tabelul nr. 1.

Tabel nr. 1

<i>Nr crt</i>	<i>Denumirea</i>	<i>An accesare schemă</i>	<i>Localitatea</i>	<i>Judetul</i>	<i>Valoarea ajutorului (mii lei)</i>
<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1	SC Bepco SRL	2011	Brașov	Brașov	37487,11
2	SC Complexul Energetic Craiova SA (CET Craiova 2 ptr. lunile ianuarie-aprilie)	2011	Craiova	Dolj	28438,25
3	SC Complexul Energetic Oltenia(CET Craiova 2 ptr. lunile mai-decembrie)	2011	Târgu Jiu	Gorj	32760,26

4	SC Complex Energetic Hunedoara (CTE Deva +CET Paroşeni, pt lunile octombrie – decembrie)	2011	Vulcan	Hunedoara	17503,26
5	SC CET Arad SA	2011	Arad	Arad	27879,21
6	SC CET SA	2011	Bacău	Bacău	17363,93
7	SC CET SA	2011	Brăila	Brăila	2597,51
8	SC CET Govora SA	2011	Rm. Vâlcea	Vâlcea	59347,68
9	SC CET Griviţa SRL	2011	Bucureşti	Bucureşti	4102,00
10	SC Colonia Cluj Napoca Energie SRL	2011	Cluj	Cluj	4512,6
11	SC Compa SA	2011	Sibiu	Sibiu	1903,62
12	SC Compania Locală de Termoficare Colterm SA	2011	Timișoara	Timiș	546,88
13	SC Contour Global Solutions SRL	2011	Ploieşti	Prahova	6066,06
14	SC Dalkia Termo Iaşi (CET Iaşi 1 si 2, ptr. lunile octombrie-decembrie)	2011	Iaşi	Iaşi	9358,82
15	SC Dalkia Termo Prahova SRL	2011	Ploieşti	Prahova	53085,78
16	SC Ecogen Energy SA	2011	Buzău	Buzău	7855,73
17	SC Electro Energy Sud SA	2012	Bucureşti	Bucureşti	1584,75
18	SC Electrocentrale Bucureşti SA		Bucureşti	Bucureşti	
	Sucursala Electrocentrale Bucureşti	2011	Bucureşti	Bucureşti	388756,44
	Sucursala Electrocentrale Constanţa	2011	Constanţa	Constanţa	33159,16
19	SC Electrocentrale Deva SA (ptr. lunile ianuarie-septembrie.)	2011	Mintia	Hunedoara	8453,2
20	SC Electrocentrale Galaţi SA	2011	Galaţi	Galaţi	38057,5
21	SC Electrocentrale Oradea SA	2011	Oradea	Bihor	27802,52
22	SC Electrocentrale Paroşeni SA (ptr. lunile ian-septembrie)	2011	Vulcan	Hunedoara	16859,76
23	SC Energy Cogeneration Group SA	2011	Zimnicea	Teleorman	8122,40
24	SC Enet SA	2011	Focşani	Vrancea	2451,41
25	SC Interagro SRL	2011	Zimnicea	Teleorman	543,61
26	SC Lukoil Energy and Gas România SRL	2012	Ploieşti	Prahova	8075,67
27	SC Modern Calor SA	2011	Botoşani	Botoşani	3938,62
28	SC OMV Petrom SA	2012	Bucureşti	Bucureşti	472,12
29	SC Petrocart SA	2012	Piatra Neamţ	Neamţ	78,38
30	SC Rulmenţi SA	2011	Bârlad	Vaslui	6643,21
31	SC Servicii Comunale SA	2011	Rădăuţi	Suceava	3604,79
32	SC Termica SA	2011	Târgovişte	Dâmboviţa	1999,75
33	SC Termica SA	2011	Suceava	Suceava	20656,31
34	SC Termo Calor Confort SA	2011	Piteşti	Argeş	762,11
35	SC UATAA Motru SA	2011	Motru	Gorj	2041,96
36	SC Vest-Energo SA	2011	Bucureşti	Bucureşti	16822,70
37	SC Zaharul Luduş SA	2011	Luduş	Mureş	66,95

38	Sucursala Romag-Termo	2011	Drobeta Turnu Severin	Mehedinți	55446,51
39	Unitatea administrativ-teritorială Municipiul Iași (CET Iasi 1 si 2, ptr. lunile ianuarie - iulie)	2011	Iași	Iași	20292,38
40	Universitatea Politehnica București	2011	București	București	597,35
	TOTAL				978098,26

Valorile prezentate includ și valorile corespunzătoare bonusului neacordat sau necuvenit, în conformitate cu cantitățile de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență calificate final.

4. Indicatori specifici aplicării schemei de sprijin în trimestrul I 2012, trimestrul I 2013, 12 luni 2011-2012 și anul 2012

În tabelul următor sunt prezentate principalele informații cu privire la rezultatele aplicării schemei de sprijin în anul 2012 și în trimestrul I 2013:

Nr. crt.	Indicatorul	UM	Trim.I 2012	Trim. I 2013	Variație trim. I 2013 față de trim. I 2012	12 luni 2011-2012	Anul 2012	Variație an 2012 față de 12 luni 2011-2012
1	Valoarea totală a contribuției facturată consumatorilor și furnizorilor exportatori în perioada	mii lei	222430	260292	17,02%	857101	928877	8,37%
2	Cantitatea de energie electrică facturată consumatorilor finali (inclusiv cea consumată de furnizori și producători în regim de autofurnizare /autoconsum) la care s-a aplicat contribuția de cogenerare, în perioada	GWh	11644	11390	-2,18%	46330	46450	0,26%
3	Cantitatea de energie electrică exportată la care s-a aplicat contribuția de cogenerare, în perioada	GWh	379	318	-16,09%	1356	1108	-18,29%
4	Cantitatea de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care a beneficiat de schema de sprijin *)	GWh	2353	2357	0,17%	5844	6008	2,81%

5	Valoarea totală a bonusurilor datorate producătorilor beneficiari ai schemei tip bonus, pentru cantitatea de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență*)	mii lei	382138	456992	19,59%	976646	978098	0,15%
6	Cantitatea de energie electrică importată cu garanții de origine pentru producția de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență, pentru care s-a solicitat returnarea contribuției	GWh	0	0		0	0	
7	Economia de combustibil realizată în procesele de cogenerare de înaltă eficiență beneficiare de bonus în conformitate cu prevederile <i>Regulamentului de calificare</i>)	GWh	1441	1550	7,56%	3577	3498	-2,21%

*) Valorile pentru perioadele 12 luni 2011-2012 și anul 2012 conțin și valorile bonusului neacordat sau necuvenit aferente respectivelor perioade.

Bonusurile unitare în anul 2012 aferente anului al II-lea de acordare au fost de:

- **150,95 lei/MWh** pentru centrale care utilizează preponderent gaz natural din rețeaua de transport;
- **160,75 lei/MWh** pentru centrale care utilizează preponderent gaz natural din rețeaua de distribuție;
- **169,3 lei/MWh** pentru centrale care utilizează preponderent combustibil solid.

În anul 2012 au accesat schema încă 4 producători, cărora li s-au aplicat bonusurile unitare aferente primului an de accesare corespunzătoare unei centrale care utilizează combustibil solid (cocs) – **179,12 lei/MWh** (1 producător), unei centrale care utilizează gaze naturale din rețeaua de transport - **157,53 lei/MWh** (1 producător) și unei centrale care utilizează gaze naturale din rețeaua de distribuție – **166,24 lei/MWh** (2 producători).

Bonusurile unitare în trim. I al anului 2013 (aferente anului al III-lea de acordare) au fost de:

- **180,72 lei/MWh** pentru centrale care utilizează preponderent gaz natural din rețeaua de transport;
- **198,50 lei/MWh** pentru centrale care utilizează preponderent gaz natural din rețeaua de distribuție;
- **190,37 lei/MWh** pentru centrale care utilizează preponderent combustibil solid.